

Mô hình “Người Nông dân chuyên nghiệp” - Động lực và cơ hội thúc đẩy nhanh phát triển nền nông nghiệp xanh và bền vững ở Đồng Tháp

TRẦN THẮNG*

- Được triển khai từ năm 2020, mô hình thi đua phấn đấu trở thành “Người Nông dân chuyên nghiệp” do Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Đồng Tháp phát động nhằm góp phần nâng cao năng lực nông dân trong sản xuất và tham gia quản trị xã hội; thúc đẩy nhanh quá trình chuyển đổi nhận thức của nông dân từ tư duy sản xuất nông nghiệp sang tư duy làm kinh tế nông nghiệp; tạo động lực và cơ hội thúc đẩy nhanh phát triển nền nông nghiệp xanh và bền vững, nâng cao chất lượng nông sản...

Mô hình được khởi đầu thực hiện thí điểm tại 5 huyện trong tỉnh, mỗi địa phương chọn thí điểm tại một xã. Theo đó, huyện Châu Thành thí điểm trên cây nhãn; huyện Lấp Vò thí điểm trên cây hoa màu; huyện Lai Vung thí điểm trên cây có múi; huyện Cao Lãnh thí điểm trên cây xoài và cây mít; huyện Tháp Mười thí điểm trên cây lúa, cây mít. Mặc dù không là đơn vị được chọn thí điểm, nhưng để hưởng ứng việc phát động thi đua phấn đấu trở thành người nông dân chuyên nghiệp của tỉnh, thành phố Cao Lãnh (chọn xã Tân

Thuận Tây) và huyện Tân Hồng (chọn xã An Phước) triển khai thực hiện theo kế hoạch của tỉnh.

Mặt trận Tổ quốc phối hợp với các ngành chuyên môn, các tổ chức chính trị - xã hội xây dựng kế hoạch, nêu rõ mục tiêu, chỉ tiêu có yếu tố định tính, định lượng cụ thể, có phân công thực hiện, xác định nguồn lực, thời gian hoàn thành; tổ chức triển khai, quán triệt chủ trương của cấp ủy, các kế hoạch của Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh, huyện đến thành viên Ban vận động, bí thư chi bộ, Ban công tác Mặt trận, Ban quản lý tổ nhân dân tự quản, hợp tác xã (HTX), hội quán, đại diện hộ

* Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Đồng Tháp

Chăm sóc cây cảnh ở Làng hoa Sa Đéc (Đồng Tháp)

Ảnh : ĐT

dân của các xã được chọn thí điểm để thực hiện. Các bước triển khai mô hình được thực hiện một cách chặt chẽ, Ban vận động tổ chức khảo sát các hộ dân sản xuất trên địa bàn có nhu cầu tham gia mô hình; tuyên truyền, vận động nông dân đăng ký tham gia mô hình trên tinh thần tự nguyện.

Qua 03 năm triển khai thực hiện mô hình, đã đạt được những kết quả rất khả quan. Nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân đã có nhiều chuyển biến tích cực về ý nghĩa, mục tiêu của mô hình; từng bước thay đổi nhận thức từ tư duy sản xuất nông nghiệp sang tư duy kinh tế nông nghiệp và tư duy sản xuất nhỏ lẻ sang liên kết trong sản xuất tiêu thụ sản phẩm hàng hóa. Nhiều nông dân được tham quan học tập các mô hình hay, cách làm mới; được hỗ trợ thông tin về khoa học kỹ thuật, phổ biến kiến thức trong việc áp dụng hoàn thiện chuỗi sản xuất gắn với

tiêu thụ nông sản bền vững, có giá trị kinh tế cao, thân thiện với môi trường, góp phần cải thiện, nâng cao đời sống, bảo đảm sức khỏe và nâng cao thu nhập; được ưu tiên hướng dẫn, giới thiệu tiếp cận nguồn vốn thông qua các chương trình, dự án, đề án triển khai tại địa phương. Tính chất mô hình phù hợp với nhu cầu của nhân dân nên đã tạo sự đồng thuận cao, từ đó tập hợp được đa dạng thành phần tham gia và hình thức tập hợp nhân dân vào các tổ chức chính trị - xã hội tăng 13,4% (trước khi thực hiện đạt 71%, sau khi thực hiện đạt 84,4%). Thông qua mô hình, MTTQ, các tổ chức chính trị - xã hội đã đổi mới nội dung, phương thức hoạt động theo hướng sát cơ sở và địa bàn khu dân cư.

Bước đầu đã hình thành cho người nông dân hiểu được nông nghiệp phải tích hợp đa giá trị chứ không phải đơn giá trị, chú trọng đến tính tiện ích của hàng hóa, sản

phẩm, sản xuất theo tín hiệu thị trường. Nhận thức được thị trường đã chuyển từ nhu cầu "ăn cho no" sang "ăn cho ngon", "ăn cho sạch, an toàn, nhiều dinh dưỡng". Từ đó, sản xuất phân ra nhiều luồng theo nhu cầu của xã hội, sản xuất sạch, tuân thủ các quy định về sản xuất an toàn; theo tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP, tiêu chuẩn nông nghiệp hữu cơ, thân thiện với môi trường, có trách nhiệm, có đạo đức với bản thân và cộng đồng.

Điển hình như mô hình trồng nhãn ở huyện Châu Thành triển khai nhiều giải pháp đồng bộ, đến nay, 113,39ha/120ha trồng nhãn của HTX được chứng nhận VietGAP; 19,5ha được chứng nhận GlobalGAP và 122,95ha được cấp mã số vùng trồng đáp ứng yêu cầu xuất khẩu. Hiện tại, HTX liên kết với doanh nghiệp đầu ra cung ứng hàng cho xuất khẩu với số lượng gần 18 tấn/tuần. Minh Tâm Hội quán, xã Mỹ Xương, huyện Cao Lãnh có

100% thành viên tham gia sản xuất xoài tiêu chuẩn VietGAP, thực hiện “Sổ nhật ký canh tác” tạo điều kiện thuận lợi cho việc truy xuất nguồn gốc, để tiêu thụ xoài dễ dàng và hiệu quả. Hiện tại, Minh Tâm Hội quán đang thực hiện mô hình “Sản xuất xoài theo hướng công nghệ cao” với diện tích 10ha. Huyện Lai Vung có 62/73 hộ thành viên (đạt 84,9%) được tiếp cận và áp dụng những tiến bộ khoa học, kỹ thuật trong quá trình canh tác, tuân thủ các quy định về sản xuất an toàn, không sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật, các chế phẩm, các chất bảo quản; mở 22 lớp tập huấn, hội thảo, trao đổi về sản xuất hàng hóa nông sản đảm bảo an toàn; vận động 20 hộ đăng ký thực hiện đề án khôi phục 500ha quýt hồng của huyện...

100% hộ đăng ký tham gia mô hình “Người Nông dân chuyên nghiệp” đều thực hiện tốt các quy định, nội quy của các tổ liên kết, tổ hợp tác, Luật HTX khi tham gia vào các loại hình kinh tế tập thể; không thực hiện các hành vi gian dối và chịu trách nhiệm pháp lý về các hợp đồng, thỏa thuận theo quy định của pháp luật; các thành viên đều chia sẻ những kinh nghiệm, cách làm hay trong sản xuất, kinh doanh và liên kết sản xuất đã tạo sự lan tỏa trong cộng đồng về thực hiện mô hình, bảo đảm nâng cao thu nhập của người nông dân, làm thay đổi tư duy sản xuất của nông dân trên mảnh đất của mình. Điển hình là xã Mỹ Đông, huyện Tháp Mười có

251 hộ, với diện tích 1.503 ha liên kết Công ty VINARIAI, Công ty Lộc Trời tiêu thụ lúa giống và lúa hàng hóa. Tại huyện Châu Thành, HTX “Nhân an toàn” kết nối với các doanh nghiệp bách hóa xanh ở Thành phố Hồ Chí Minh hỗ trợ tiêu thụ gần 200 tấn nhãn. Huyện Lấp Vò liên kết tiêu thụ 57ha khoai môn, 68ha bắp, 3ha cam, 10ha chanh, 5ha nhãn, tính đến thời điểm hiện tại phối hợp hỗ trợ tiêu thụ cho bà con nông dân hơn 1.075 tấn nông sản các loại. Tại huyện Cao Lãnh, tiêu biểu là mô hình “Ruộng nhà mình”, sản xuất lúa theo hướng hữu cơ xã Gáo Giồng, “Cây xoài nhà tôi” ở xã Mỹ Xương, liên kết sản xuất lúa giống ở xã Tân Hội Trung. Tại thành phố Cao Lãnh, từ xã Tân Thuận Tây, đã nhân rộng đến xã Tịnh Thới và Tân Thuận Đông sản xuất xoài theo hướng liên kết tiêu thụ, gắn với phát triển du lịch cộng đồng với 62,8ha của 73 hộ tham gia...

Hiện nay có 58 hội quán tại các địa phương trong tỉnh Đồng Tháp tham gia thực hiện thí điểm mô hình; thông qua sinh hoạt hội quán đã từng bước làm cho người dân chuyển từ tư duy sản xuất nông nghiệp truyền thống sang tư duy làm kinh tế nông nghiệp, thu hút nhiều hộ gia đình tự nguyện tham gia vào các hình thức liên kết, hợp tác sản xuất do địa phương phát động. Tham gia mô hình, người nông dân tuyệt đối tuân thủ các quy định về bảo vệ môi trường trong sản xuất, kinh doanh, được các ngành chuyên môn tập huấn

trang bị kiến thức về thực phẩm không an toàn do nông dân lạm dụng thuốc bảo vệ thực vật, tổn hại sức khỏe của chính người sản xuất, sức khỏe của người tiêu dùng, đồng thời làm mất cân bằng hệ sinh thái, môi trường thiên nhiên, tác động đến đa dạng sinh học.

Kết quả từ thực tiễn cho thấy, hiệu ứng mô hình “Người Nông dân chuyên nghiệp” xuất phát từ sự chuyển biến rõ nét về nhận thức của các cấp ủy, chính quyền, xem đây là động lực và cơ hội thúc đẩy nhanh phát triển nền nông nghiệp xanh và bền vững, nâng cao chất lượng nông sản, đủ điều kiện tham gia trên thị trường trong nước và xuất khẩu. MTTQ, các tổ chức chính trị - xã hội nhận thức đầy đủ hơn về vai trò, trách nhiệm làm nòng cốt trong phong trào “Dân vận khéo” vận động nông dân phấn đấu trở thành “Người Nông dân chuyên nghiệp”, đã giúp nông dân ngày càng nhận thức rõ hơn việc phấn đấu trở thành “Người Nông dân chuyên nghiệp” là quyền lợi và nghĩa vụ của mình, tự nguyện, tự giác tham gia mô hình; từng bước khắc phục tư tưởng trông chờ, ỷ lại vào sự hỗ trợ của Nhà nước; tham gia vào chuỗi sản xuất ứng dụng kỹ thuật mới, các chương trình liên kết trong sản xuất kinh doanh, ứng dụng các quy chuẩn an toàn, tích cực tham gia bảo vệ môi trường, góp phần thực hiện có hiệu quả xây dựng nông thôn mới và Đề án tái cơ cấu ngành nông nghiệp tỉnh Đồng Tháp. ■